

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache,

Judecătorii: Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Nadejda Toma și Vladimir Timofti

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Ștefan Vodă din 07 iunie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Plăcintă Mircea xxxxxx, născut la xx xxxxxxxxxxxx
xxxx, originar xx xxxxxxxxxxxx xxxx xxxxxxxxxxxx xx
domiciliat xxx xxxxxxxx xxx xxxx xxxx xxxx xxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.09.2013 – 07.06.2016;

Instanța de apel: 29.06.2016 – 06.12.2016;

Instanța de recurs: 26.01.2017 – 08.08.2017.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Ștefan Vodă din 07 iunie 2016, Plăcintă Mircea a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, la 9 (nouă) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de ÎM „xxxxxx” SRL a fost admisă integral, fiind dispusă încasarea în beneficiul acesteia din contul inculpatului a sumei de 192481,80 lei, cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Plăcintă Mircea, activând în calitate de manager vânzări în cadrul SRL „xxxxxxx”, personal se ocupa cu importul țevilor destinate pentru gazificarea localităților din Republica Moldova, știind cu certitudine despre faptul că, în depozitul din x xxxxxxxx
xxxx xxxxxxx xxxx, sunt depozitate 1855 m de țevă PE 100, PN 6 și 690 m de țevă PE
80, PN 3, care aparțineau ÎM „xxxxxx” SRL, cu sediul în xxx xxxxxxxxxxx, xxx xxxxx
xxxxxxxx xx xx și care i-au fost încredințate în administrarea acestuia, urmărind scopul de
delapidare a averii străine, la finele anului 2006 a însușit țeava sus indicată, prin ce a
cauzat ÎM „xxxxxx” SRL un prejudiciu material considerabil în sumă de 192481,8 lei.

3. **Avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului** a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În argumentarea apelului a indicat, că prima instanță eronat a constatat, că bunurile au fost încredințate în administrarea inculpatului, deoarece la dosar nu au fost prezentate probe din care ar rezulta că Plăcintă Mircea avea drepturi privind administrarea bunurilor ce aparțin cu drept de proprietate ÎM „xxxxxx” SRL.

A subliniat că, subiectul infracțiunii de delapidare a averii străine trebuie să aibă calitatea specială de administrator, însă din probele administrate rezultă că Plăcintă Mircea la finele anului 2006 nu avea această calitate și nici nu avea relații de muncă cu societatea comercială respectivă.

Mai mult, în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești nu au fost acumulate probe suficiente ce ar dovedi implicarea lui Plăcintă Mircea în delapidarea bunurilor ce aparțineau ÎM „xxxxxx” SRL, or, probele administrate de partea acuzării ca declarațiile martorilor Rotari Gheorghe, Ciobanu Gheorghe, Legaci Ion, Tihon Igor, Frecăuțan Victor, Vasiliev Veaceslav, Mișcu Alexei, Gurițanu Alexandru, nu pot fi considerate ca fiind pertinente și concludente, care în ansamblu ar dovedi vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate.

La fel, a mai specificat apărarea că pe caz nu a fost stabilit cu certitudine timpul dispariției țevelor și nu au fost constatate careva acțiuni concrete ale inculpatului, care ar fi permis condamnarea acestuia conform învinuirii imputate.

3.1. Inculpatul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii și nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat, că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost acumulate probe pertinente și utile din care ar fi posibil de concluzionat că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, iar învinuirea înaintată acestuia și starea de fapt constatată de prima instanță nu și-a găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, probele administrate fiind apreciate în mod eronat, deoarece în cazul dat există probe suficiente care stabilesc cu certitudine că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele componenței de infracțiune incriminată.

A invocat apelantul ilegalitatea incriminării infracțiunii de delapidare, care ar fi avut loc la finele anului 2006, în situația în care în perioada indicată el nu avea nici o atribuție legată de administrarea țevelor, deoarece acestea au fost transmise spre administrarea ÎM „xxxxxx” SRL (în luna aprilie a anului 2006), iar persoana juridică a obținut dreptul exclusiv de proprietate și gestionare a patrimoniului său.

În opinia inculpatului, acesta nu întrunește caracteristicile obligatorii ale subiectului infracțiunii de delapidare a averii străine, deoarece la finele anului 2006 el nu avea calitate specială de administrator al țevelor ce aparțineau cu drept de proprietate ÎM „xxxxxx” SRL și nici nu avea relații de muncă cu această societate comercială.

De asemenea, a invocat inculpatul că prima instanță nu a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probele cercetate în raport cu circumstanțele stabilite în cauză, fiind încălcate prevederile art. 101 Cod de procedură penală, iar simpla descriere a probelor fără aprecierea acestora, s-a soldat cu adoptarea unei sentințe nemotivate, și ca urmare a dus la încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, au fost respinse ca nefondate apelurile și menținută sentința.

Pentru pronunțarea soluției nominalizate, instanța de apel a reținut, că judecând cauza penală, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Plăcintă Mircea în baza art. 191 alin. (5) Cod penal.

Astfel, deși inculpatul nu a recunoscut vina, instanța de apel a remarcat, că vinovăția acestuia se dovedește prin următoarele probe: declarațiile reprezentanților părții vătămate Rotar Gheorghe (f.d. 107-109, 197, vol.II); Ciobanu Gheroghe (f.d. 48, vol.IV); martorilor Legaci Ion (f.d. 185-187, vol.III); Tihon Igor (f.d. 188-192, vol.III); Cociu Vladislav (f.d. 193-194, vol.III); Frecăuțan Victor (f.d. 195-196, vol.III); Miscu Alexei (f.d. 197-198, vol.III); Vasilev Veaceslav (f.d. 199-201, vol.III); Timofti Ion (f.d. 202-204, vol.III); precum și prin probele materiale: procesul-verbal de confruntare din 03 august 2011, efectuată între martorul Legaci Ion și învinuitul Plăcintă Mircea (f.d. 157-159, vol.II); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23 septembrie 2011 (f.d. 165, vol.II); actul de efectuare a reviziei economico-financiară la SRL „xxxxxxx xxx” din 01 februarie 2012 (f.d. 219-222, vol.II); procesul-verbal de confruntare din 07 februarie 2012, efectuată între martorul Gurițanu Alexandru și învinuitul Plăcintă Mircea (f.d. 261-262, vol.II); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului cu participarea martorului Legaci Ion (f.d. 267, 268-279, vol.II).

Instanța de apel a apreciat, că nerecunoașterea vinovăției de către Plăcintă Mircea, în săvârșirea infracțiunii imputate nu echivalează cu achitarea acestuia, deoarece circumstanțele stabilite și probele analizate dovedesc cu certitudine săvârșirea de către inculpat a faptelor incriminate.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit, că inculpatul Plăcintă Mircea, activând în calitate de manager vânzări în cadrul SRL „xxxxxxxxx”, personal se ocupa cu importul țevelor destinate pentru gazificarea localităților din Republica Moldova, știind cu certitudine despre faptul că în depozitul din x xxxxxxxx xxxx xxxxxx xxxx, sunt depozitate 1855 m de țeavă PE 100, PN 6 și 690 m de țeavă PE 80, PN 3, care aparțineau ÎM „xxxxxx” SRL, cu sediul în xxxx xxxxxxxx xxx xxxx xxxxxx xxxx și care i-au fost încredințate în administrarea acestuia, urmărind scopul delapidării averii străine, la finele anului 2006 a însușit țeava sus indicată, prin ce a cauzat ÎM „xxxxxx” SRL un prejudiciu material considerabil în sumă de 192481,8 lei.

Cu referire la subiectul infracțiunii de delapidare, instanța de apel a menționat că inculpatul Plăcintă Mircea întrunește condițiile tragerii la răspundere ca subiect al infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, deoarece ultimul, activând în calitate de manager vânzări în cadrul SRL „xxxxxxxxx”, personal se ocupa cu importul țevelor destinate pentru gazificarea localităților din Republica Moldova, iar țevile care au fost însușite de către ultimul i-au fost încredințate în administrarea acestuia de către ÎM „xxxxxx” SRL, deci inculpatul avea calitate de a administra averea străină.

Instanța de apel a respins ca nefondat argumentul apelanților precum că nu au fost acumulate probe care ar confirma faptul că Plăcintă Mircea ar fi fost implicat în dispariția țevelor ce aparțineau ÎM „xxxxxx” SRL, deoarece reieșind din declarațiile martorului Legaci Ion, ultimul a confirmat faptul că „în toamna anului 2006, data precisă nu cunoaște, a primit indicații de la Plăcintă Mircea pentru a se deplasa cu autocamionul

model „Kamaz” la depozitul din x xxxxxxxx pentru a încărca cantitatea de țevă ce a rămas și de a o transporta în altă localitate”.

La capitolul individualizării pedepsei penale instanța de apel a reținut, că prima instanță a ținut pe deplin cont de prevederile art. art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, care la locul de trai este caracterizat pozitiv, de faptul că nu are antecedente penale, nu a restituit prejudiciul material, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, circumstanțe care în ansamblu au determinat stabilirea inculpatului a unei pedepse privative de libertate

5. Avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar solicitând casarea sentinței, deciziei și încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016, prin care a fost respinsă ca nefondată cererea părții apărării privind numirea unei expertize contabile și audierea în calitate de martori a cet. Pîrlog Eugenia și Legaci Ion cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea recursului apărarea a menționat, că în ședința instanței de apel a solicitat dispunerea efectuării de către Centrul Național de Expertiză Judiciară și Criminalistică de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova a unei expertize contabile pentru stabilirea cantității și tipului de țevă utilizată de către ÎM „xxxxxx” SRL la efectuarea lucrărilor de gazificare a x xxxxxxxx xxxx xxxxxx xxxx, cantitatea de țevă rămasă și modul de utilizare a acesteia, precum și audierea în calitate de martori a cet. Pîrlog Eugenia și Legaci Ion, în scopul asigurării unui proces contradictoriu și accesului liber la justiție, cercetării cauzei penale în mod obiectiv, complet și sub toate aspectele pentru stabilirea cu certitudine a prezenței sau lipsei unui prejudiciu material.

La fel, menționează că era necesară și audierea în calitate de martor a cet. Pîrlog Eugenia, care în anul 2006 a activat în calitate de șef de depozit în x xxxxxxxx, xxxx xxxxx xxxx unde ÎM „xxxxxx” SRL a depozitat țeava, persoana în cauză a fost audiată doar în cadrul urmăririi penale și cunoaște circumstanțele plasării și ridicării țevilor din depozit.

De asemenea subliniază că la caz era necesară și audierea suplimentară a martorului Legaci Ion pentru a stabili perioada de timp și cantitatea țevilor transportată de către acesta din x xxxxxxxx, xxxx xxxxx xxxx în x xxxxxxxxxx, xxxx xxxxx xxxx.

Consideră apărarea că încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016, prin care cererea nominalizată a fost respinsă ca nefondată contravine art. 6 § 1, §3 lit. (b), (d) CțEDO, deoarece la adoptarea acesteia instanța de apel nu a respectat principiul egalității armelor (*cauza CtEDO Krcmar și alții vs. Republica Cehă din 03 martie 2000*); nu a determinat în mod corect admisibilitatea probelor deoarece s-a bazat la adoptarea hotărârii de condamnare în exclusivitate pe declarațiile reprezentantului ÎM „xxxxxx” SRL, fără a fi efectuată o expertiză contabilă; partea apărării a fost lipsită de dreptul de a dispune de toate elementele pertinente care au fost culese de autoritățile competente pentru a le servi la dezvinovățire.

Într-o altă ordine de idei, apărarea consideră că învinuirea înaintată lui Plăcintă Mircea și starea de fapt constatată de instanțele de fond nu și-a găsit confirmarea în cadrul examinării cauzei penale, iar probele administrate de către instanțele judecătorești au fost apreciate în mod eronat, instanțele incorect au dat prioritate

presupunerilor reprezentanților părții vătămate și declarațiilor contradictorii ale martorilor, iar în baza acestora au adoptat hotărâri de condamnare, fără a ține cont și aprecia la modul convenit depozițiile inculpatului, ale martorilor și materialele dosarului penal.

Subliniază apărarea că instanțele de judecată au constatat că în momentul dispariției țevilor destinate pentru gazificare în sumă de 192481,8 lei, inculpatul Plăcintă Mircea activa în calitate de manager în cadrul SRL „xxxxxxx”, iar țeava indicată aparținea ÎM „xxxxxx” SRL.

În opinia recurentului, instanțele de fond în mod eronat au indicat că bunurile au fost încredințate în administrarea vinovatului, deoarece în acest sens nu au fost prezentate probe din care ar rezulta că Plăcintă Mircea avea împuternicirea de a administra bunurile ce aparțin cu drept de proprietate ÎM „xxxxxx” SRL.

Pentru delapidarea averii străine fiind caracteristic faptul că infracțiunea dată poate fi săvârșită numai de un funcționar sau de alt salariat, care gestionează sau administrează bunurile din avutul proprietarului.

Remarcă recurentul, că din probele administrate de instanțele de judecată se atestă cu certitudine faptul că inculpatul nu poate fi subiect al infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, în situația în care la finele anului 2006, Plăcintă Mircea nu avea calitatea specială de administrator al țevilor ce aparțineau cu drept de proprietate ÎM „xxxxxx” SRL și nici nu avea relații de muncă cu societatea comercială dată, motive din care rezultă că nu sunt întrunite față de inculpat caracteristicile obligatorii ale subiectului infracțiunii de delapidare a averii străine.

Totodată, argumentele instanței de apel cu privire la faptul că inculpatul Plăcintă Mircea ar fi subiect al infracțiunii prevăzute de art. 191 Cod penal, din motiv că acesta ar fi avut calitatea de a administra averea străină, nu pot fi reținute în situația în care incontestabil a fost demonstrat faptul că acesta în luna noiembrie a anului 2006 activa în calitate de manager vânzări în cadrul SRL „xxxxxxx”, iar în cadrul ÎM „xxxxxx” SRL nu deținea funcție juridică de administrare a bunurilor.

Mai mult, la 03 aprilie 2006 țeava a trecut din proprietatea SRL „xxxxxxxxx” la ÎM „xxxxxx” SRL, fapt confirmat prin factura fiscală nr. 0 518000.

Invocă apărarea că prima instanță nu a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității probele cercetate în raport cu circumstanțele stabilite în cauză, fiind încălcate prevederile art. 101 Cod de procedură penală, iar simpla descriere a probelor fără aprecierea acestora duce la adoptarea unei sentințe nemotivate.

Subliniază că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, art. 6 § 1 CtEDO a fost interpretat ca obligarea instanțelor naționale să-și motiveze hotărârile pe cauzele penale, cu impunerea unui răspuns detaliat la fiecare argument important pentru rezultatul procesului, adică necesitatea unui răspuns special în hotărâre (*cazul Hiro Balani vs. Spania*).

Mai remarcă recurentul, că probele prezentate instanței de judecată în sprijinul învinuirii ca declarațiile martorilor Rotari Gheorghe, Ciobanu Gheorghe, Legaci Ion, Tihon Igor, Frecăușan Victor, Vasiliev Veaceslav, Miscu Alexei, Gurișanu Alexandru nu pot fi considerate ca fiind pertinente și concludente, care în ansamblu cu circumstanțele cauzei ar dovedi vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

De asemenea, recurentul consideră că instanța de apel în mod superficial a examinat temeiurile apelului și nu s-a expus detaliat asupra faptului că Plăcintă Mircea nu poate fi subiect al infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal; nu a răspuns

argumentelor apărării precum că cantitatea de țevă de 1855 m PE 100, PN 6 (indicată în învinuire ca fiind sustrasă) nu a fost livrată de SRL „xxxxxxxxx” către ÎM „xxxxxx” SRL; nu s-a apreciat la justa valoare declarațiile martorilor Tihon Igor, Pîrlog Eugenia, Vasilev Veaceslav, Frecăuțan Victor care au indicat că ultima țevă a fost transportată din depozitul x xxxxxxxx, xxxx xxxxxx xxxx în luna iulie a anului 2006, dar s-a ținut cont în exclusivitate de declarațiile contradictorii ale martorului Legaci Ion.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În argumentarea poziției sale, procurorul a menționat, că recurentul își exprimă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Totodată, susține acuzatorul de stat că argumentele invocate de apărare au constituit obiect de examinare în instanța de apel, iar instanța le-a examinat minuțios, apreciind toate probele din dosar conform art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat asupra fiecărui motiv.

Consideră procurorul, că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului, temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor și menținerea sentinței, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul ordinar declarat de apărare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

În susținerea concluziei formulate instanța de recurs menționează, că reieșind din argumentele invocate de apărare, rezultă că acestea își găsesc reflectare în temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

În acest context, Colegiul notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

După cum rezultă din conținutul deciziei recurate, ajungând la concluzia respingerii apelurilor declarate de partea apărării și menținerii sentinței primei instanțe cu privire la condamnarea inculpatului, instanța de apel în motivarea deciziei adoptate a preluat aceleași motive formulate de către prima instanță, concluzionând asupra faptului că probele prezentate de procuror și cercetate de către prima instanță sunt suficiente pentru confirmarea vinovăției lui Plăcintă Mircea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal.

Totodată în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, s-a dispus audierea inculpatului (f.d. 49, vol.IV) și a reprezentanților părților vătămate Ciobanu Gheorghe (f.d. 48, vol.IV) și Rotari Gheorghe (f.d. 56, vol.IV).

Așadar, în opinia instanței de recurs soluția de condamnare susținută de către instanțele de fond se bazează preponderent pe probele acuzării, pe când în corespundere cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

La acest segment, Colegiul penal evidențiază că deși în cadrul instanței de apel avocatul inculpatului Ionaș Gheorghe a depus cerere prin care a solicitat efectuarea de către Centrul Național de Expertiză Judiciară și Criminalistică de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova a unei expertize contabile, pentru elucidarea chestiunilor privind cantitatea și tipul țevelor utilizate de către ÎM „xxxxxx” SRL la efectuarea lucrărilor de gazificare în x xxxxxxx, xxxx xxxxxx xxxx, precum și cantitatea și tipul țevelor neutilizate după stoparea lucrărilor de gazificare, instanța de apel prin încheierea din 11 octombrie 2016, a dispus respingerea ca nefondată a acestei cereri, însă fără a expune în conținutul actului de dispoziție menționat, motivele pentru care a ajuns la o asemenea concluzie.

Cu referire la aspectele invocate în cererea apărării, instanța de recurs atestă că potrivit rechizitoriului, lui Plăcintă Mircea i-a fost imputată fapta de delapidare a averii străine, și anume a 1855 m de țeavă PE 100, PN 6 și 690 m de țeavă PE 80, PN 3, în sumă totală de 192481,8 lei, care aparținea ÎM „xxxxxx” SRL și fusese depozitată de către

ultima într-un depozit din x xxxxxxxx, xxxxx xxxxxx xxxx, faptă care a fost constatată și de către instanțele de fond.

Potrivit declarațiilor date de către Legaci Ion în calitate de bănuț, ultimul a declarat că la indicația lui Plăcintă Mircea, în toamna anului 2006, a ridicat din depozitul din x xxxxxxxx, xxxx xxxxxx xxxx 10 valuri de țevă, pe care a transportat-o în x xxxxxxxxxx, xxxx xxxxxx xxxx (f.d. 80-82, vol.I).

Ulterior, fiind audiat în calitate de martor în ședința de judecată a primei instanțe, Legaci Ion a declarat că a luat din depozit aproximativ 5-6 valuri de țevă, un val având lungimea de 100 m, însă în remorcă încap maximum 18 valuri (f.d. 24, 185-187, verso, vol.III).

Având în vedere contradicțiile referitor la cantitatea de țevă transportată de către Legaci Ion, instanța de apel urma să concretizeze care a fost de fapt cantitatea de țevă ridicată din depozitul amplasat în x xxxxxxxxxx, xxx xxxxxx xxxx și dacă într-adevăr întreaga cantitate sau numai o parte a acesteia a fost luată la indicația lui Plăcintă Mircea, însă în acest sens martorul cheie care a declarat că a acționat la indicațiile inculpatului, nu a fost audiat în instanța de apel.

La fel, întru elucidarea acestui aspect ar fi putut contribui și declarațiile șefului depozitului amplasat în x xxxxxxxxxx, xxxx xxxxxx xxxx, Pîrlog Eugenia, care fiind audiată în cadrul urmăririi penale, a declarat că autocamionul a fost încărcat cu aproximativ 9-10 valuri de țevă, iar la depozit au mai rămas încă 12 valuri de țevă, care ulterior și aceasta au fost transportate de către persoane necunoscute într-o direcție necunoscută (f.d. 33-35, vol.I).

Reieșind din aspectele ce se evidențiază în declarațiile acestor 2 martori, instanța de recurs atestă că deși atât Legaci Ion cât și Pîrlog Eugenia, reprezintă martorii cheie care au avut contact nemijlocit cu gestionarea țevilor depozitate în x xxxxxxxxxx, xxxx xxxxxx xxxx, aflate în proprietatea ÎM „xxxxxx” SRL, iar în acest context apărarea în instanța de apel a înaintat un demers prin care a solicitat audierea suplimentară a acestor persoane, totuși prin încheierea protocolară din 11 octombrie 2016, instanța de apel a dispus respingerea demersului ca fiind nefondat (f.d. 54, vol.IV), fără să analizeze pertinenta acestor probe.

În acest context, Colegiul penal reamintește că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.

Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (*hotărârea Artico vs. Italia, din 13 mai 1980, § 33*), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real „ascultate”, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată.

Altfel spus, art. 6 CțEDO implică mai ales în sarcina „instanței” obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia pertinenta (*hotărârea Perez vs. Franța § 80 și hotărârea Van der Hurk vs. Olanda, din 19 aprilie 1994, § 59*).

Reieșind din importanța și esența problemei ridicate de către apărare cu privire la stabilirea exactă a cantității de țevă plasată în depozitul din x xxxxxxxxxx, xxxx xxxxxx xxxx, dar și a cantității imputate inculpatului precum că ar fi însușit-o, Colegiul constată că instanța de apel nu a pătruns în subtilitățile cauzei, dar a examinat superficial probatoriul administrat, a apreciat selectiv unele probe, ignorând celelalte, fără să le

examineze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

Un alt aspect important în vederea stabilirii vinovăției sau nevinovăției inculpatului, în opinia instanței de recurs îl reprezintă și declarațiile martorului Tihon Igor, depuse atât la etapa urmăririi penale cât și în prima instanță, potrivit cărora la momentul când el a eliberat șoferului Legaci Ion țeava din depozitul amplasat în x xxxxxxxx, xxxx xxxxxx xxxx, l-a telefonat pe Gurițanu Alexandru, care avea la acel moment funcția de director adjunct în cadrul ÎM „xxxxxx” SRL, respectiv țeava a fost eliberată cu acordul acestuia (f.d. 55-58, vol.I, 18-22, vol.III).

În contextul în care inculpatului i-a fost incriminată fapta de delapidare a averii străine, instanța de recurs consideră că instanțele de fond urmau să examineze minuțios și aspectul întrunirii de către Plăcintă Mircea a calității speciale de subiect al infracțiunii, și anume de *administrator*, fapt invocat de apărare atât în cererea de apel, cât și în cererea de recurs.

La acest aspect urmau a fi verificate circumstanțele, dacă Plăcintă Mircea avea la momentul ridicării țevilor calitatea de administrator asupra bunurilor ce aparțineau cu drept de proprietate ÎM „xxxxxx” SRL, în ce relații se afla acesta cu întreprinderea dată, care a fost aportul la înstrăinarea țevilor rămase pe teritoriul depozitului amplasat în x xxxxxxxx, xxxx xxxxxx xxxx în contextul aprecierii declarațiilor date de către directorul general al întreprinderii nominalizate, din care rezultă că conducerea întreprinderii, în persoana lui Gurițanu Alexandru a avut la cunoștință despre ridicarea țevilor din depozitul cu pricina, deoarece au avut o înțelegere cu Plăcintă Mircea (f.d. 196-197, vol.II).

Un alt aspect important în vederea elucidării dispariției țevilor ce aparțineau cu drept de proprietate ÎM „xxxxxx” SRL, care nu a fost pus în discuție de către instanța de apel îl reprezintă și momentul dacă pentru țevile care au fost transportate din x xxxxxxxx, xxxx xxxxxx xxxx în x xxxxxxxx, xxxx xxxxxx xxxx au fost efectuate careva plăți, de către cine și cui, și care era rolul lui Plăcintă Mircea la efectuarea tranzacției menționate.

Având în vedere elementele evidențiate, Colegiul penal conchide, că instanța de apel în nici un fel nu s-a expus asupra probelor invocate de apărare, referindu-se declarativ asupra acestora, fără a le descrie și a le aprecia conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fără a se expune concret care din probele prezentate de apărare se resping și din ce motive se resping, așa cum stipulează art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurent și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica

unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Plăcintă Mircea* xxxxxxxx și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 25 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma

Vladimir Timofti